

Laidiens: 13.08.2020., Nr. 155

Oficiālās publikācijas Nr.: 2020/155.2

Finanšu un kapitāla tirgus komisijas normatīvie noteikumi Nr. 113

Rīgā 2020. gada 4. augustā

(Finanšu un kapitāla tirgus komisijas padomes
sēdes protokols Nr. 32 2. p.)

Kredītiestāžu, ieguldījumu brokeru sabiedrību un ieguldījumu pārvaldes sabiedrību gada pārskata un konsolidētā gada pārskata sagatavošanas normatīvie noteikumi

*Izdoti saskaņā ar Kredītiestāžu likuma
50. panta trešo daļu un 76. pantu,
Finanšu instrumentu tirgus likuma
114. panta pirmo daļu
un ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likuma
75.¹ panta trešo daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. "Kredītiestāžu, ieguldījumu brokeru sabiedrību un ieguldījumu pārvaldes sabiedrību gada pārskata un konsolidētā gada pārskata sagatavošanas normatīvie noteikumi" (tālāk tekstā – noteikumi) ir saistoši kredītiestādēm, kas darbojas saskaņā ar Kredītiestāžu likumu, ieguldījumu brokeru sabiedrībām, kas darbojas saskaņā ar Finanšu instrumentu tirgus likumu, un ieguldījumu pārvaldes sabiedrībām, kas darbojas saskaņā ar Ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likumu, (tālāk tekstā visas kopā – banka), sagatavojot gada pārskatu, konsolidēto gada pārskatu un kārtojot grāmatvedību.
2. Banka par katru darbības gadu sagatavo gada pārskatu vai konsolidēto gada pārskatu. Gada pārskats (konsolidētais gada pārskats) kā vienots kopums sastāv no:
 - 2.1. finanšu pārskatiem (konsolidētajiem finanšu pārskatiem);
 - 2.2. vadības (padomes un valdes) ziņojuma (grupas mātes sabiedrības vadības ziņojuma) un nefinanšu paziņojuma (konsolidētā nefinanšu paziņojuma), ja to ir pienākums sagatavot saskaņā ar šo noteikumu III nodaļā minēto;
 - 2.3. paziņojuma par vadības atbildību.
3. Finanšu pārskati (konsolidētie finanšu pārskati) sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par bankas finansiālo stāvokli, tās darbības rezultātiem un naudas plūsmu. Finanšu pārskatu (konsolidēto finanšu pārskatu) sagatavošanu veic, pamatojoties uz Starptautiskās Grāmatvedības standartu padomes izdotajiem Starptautiskajiem Grāmatvedības standartiem, Starptautiskajiem Finanšu pārskatu standartiem un Starptautisko Finanšu pārskatu interpretāciju komitejas standartu interpretācijām, kuras apstiprinājusi Eiropas Komisija un kuras publicētas

"Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī", (tālāk tekstā – Starptautiskie Finanšu pārskatu standarti). Informācija par Eiropas Komisijas apstiprinātajiem Starptautiskajiem Finanšu pārskatu standartiem pieejama interneta mājaslapā www.europa.eu.int/comm/internal_market/accounting/ias_en.htm, kā arī Latvijas Republikas Finanšu ministrijas interneta mājaslapā www.fm.gov.lv. Sagatavojot finanšu pārskatus (konsolidētos finanšu pārskatus), var izmantot arī Starptautiskos Finanšu pārskatu standartus, kuri publicēti "Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī" pēc pārskata perioda beigu datuma, bet līdz gada pārskata apstiprināšanai. Informācija par Starptautisko Finanšu pārskatu standartu apstiprināšanas gaitu Eiropas Komisijā un paredzamo publicēšanu "Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī" pieejama interneta mājaslapā www.efrag.org.

4. Finanšu pārskati (konsolidētie finanšu pārskati) ietver:

- 4.1. pārskatu par finanšu stāvokli pārskata perioda beigu datumā (tālāk tekstā – bilance vai konsolidētā bilance);
- 4.2. pārskata perioda peļņas vai zaudējumu aprēķina un pārējo apvienoto ienākumu pārskatu vai pārskata perioda konsolidēto peļņas vai zaudējumu aprēķina un pārējo apvienoto ienākumu pārskatu;
- 4.3. pārskata perioda naudas plūsmas pārskatu (tālāk tekstā – naudas plūsmas pārskats vai konsolidētais naudas plūsmas pārskats);
- 4.4. pārskata perioda kapitāla un rezervju izmaiņu pārskatu (tālāk tekstā – kapitāla un rezervju izmaiņu pārskats vai konsolidētais kapitāla un rezervju izmaiņu pārskats);
- 4.5. pielikumu;
- 4.6. pārskatu par finanšu stāvokli agrākajā salīdzināmajā pārskata perioda sākuma datumā, ja banka retrospektīvi piemēro grāmatvedības politiku vai veic retrospektīvu finanšu pārskatu posteņu korekciju, vai pārklasificē finanšu pārskatu posteņus;
- 4.7. salīdzinošu informāciju par iepriekšējo periodu.

5. Balances, ārpusbilances un peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņu izkārtojuma paraugs sniegts šo noteikumu 23. un 29. punktā, bet naudas plūsmas pārskata un kapitāla un rezervju izmaiņu pārskata paraugs – 2. un 3. pielikumā. Banka var neuzrādīt atsevišķus finanšu pārskatu posteņus, ja tie ir nebūtiski vai to neuzrādīšana padara finanšu pārskatu vieglāk uztveramu, kā arī izveidot minēto pārskatu posteņu citādu izkārtojumu vai iekļaut papildu posteņus, taču jebkurā gadījumā posteņos atspoguļojamajai informācijai jāatbilst Starptautisko Finanšu pārskatu standartu prasībām.

6. Pielikumā iekļauj paskaidrojošu informāciju par bilances, ārpusbilances, peļņas vai zaudējumu aprēķina un pārējo apvienoto ienākumu pārskata, naudas plūsmas pārskata, kapitāla un rezervju izmaiņu pārskata (konsolidētās bilances, konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina un pārējo apvienoto ienākumu pārskata, konsolidētā naudas plūsmas pārskata, konsolidētā kapitāla un rezervju izmaiņu pārskata) posteņu saturu, komentārus par to risku kontroli un pārvaldīšanu, kas saistīti ar bankas darbību, kā arī atklāj citu informāciju, kas ir būtiski ietekmējusi vai var būtiski ietekmēt bankas finansiālā stāvokļa, darbības rezultātu un naudas plūsmas novērtēšanu.

7. Gada pārskatā (konsolidētajā gada pārskatā) lietojamā naudas vienība ir Latvijas Republikas naudas vienība. Gada pārskatā (konsolidētajā gada pārskatā) norāda finanšu pārskatos uzrādīto skaitļu precizitātes pakāpi.

8. Noteikumos lietoto terminu skaidrojums sniegts šo noteikumu 1. pielikumā.

II. Vadības ziņojums un paziņojums par vadības atbildību

9. Bankas vadības (grupas mātes sabiedrības vadības) ziņojumā:

9.1. norāda bankas nosaukumu, juridisko adresi un reģistrācijas numuru, licences numuru un izsniegšanas datumu;

9.2. norāda valdes un padomes priekšsēdētāja un valdes un padomes locekļu vārdu, uzvārdu, ieņemamo amatu. Šis ziņojums sniedz arī par personām, kuras pārskata gadā atstājušas minētos amatus;

9.3. sniedz skaidru bankas (grupas) attīstības, tās darbības rezultātu un vietas tirgū apskatu, kā arī ietver tai piemērošo būtisko risku un nenoteiktību aprakstu. Apskatu sagatavo kā bankas (grupas) attīstības, tās darbības rezultātu un vietas tirgū līdzsvarotu un visaptverošu analīzi, ņemot vērā tās darbības apjomu un sarežģītību;

9.4. cik nepieciešams, lai izprastu bankas (grupas) attīstību, tās finansiālo stāvokli vai darbības rezultātus, šo noteikumu 9.3. punktā minētajā analīzē iekļauj:

9.4.1. finanšu rādītājus;

9.4.2. galvenos attiecīgo banku (grupu) un tās darbību raksturojošos nefinanšu rādītājus, kā arī informāciju par vides aizsardzības prasībām un nodarbinātības jautājumiem vai citu informāciju, ja tas ir piemēroti;

9.4.3. pēc nepieciešamības – atsaucies uz finanšu pārskatos (konsolidētajos finanšu pārskatos) norādītajām summām un papildu skaidrojumus par tām;

9.5. sniedz informāciju par turpmākās attīstības prognozi, t.sk. plānus attiecībā uz ārkārtas dividendēm, ja tādi pastāv;

9.6. sniedz ziņas par pārskata gadā īstenotajiem pasākumiem pētniecības un attīstības jomā;

9.7. par bankas (grupas mātes sabiedrības) pašas akcijām norāda šādu informāciju:

9.7.1. pašas akciju iegādes iemeslus pārskata gadā;

9.7.2. pārskata gadā atpirkto vai pārdoto pašas akciju skaitu un to nominālvērtības apmēru, kā arī pašas akciju īpatsvaru procentos no parakstītā pamatkapitāla, to atpiršanas vai pārdošanas apmēru;

9.7.3. iegūto un turēto pašas akciju skaitu un to nominālvērtības apmēru, kā arī šā apmēra īpatsvaru parakstītajā pamatkapitālā pārskata gada beigās;

9.8. norāda ziņas par filiālēm un pārstāvniecībām (to skaitu sadalījumā pa valstīm);

9.9. sniedz informāciju par finanšu instrumentiem, ja tas ir būtiski bankas (grupas) aktīvu, saistību, finansiālā stāvokļa un peļņas vai zaudējumu novērtēšanai, norādot:

9.9.1. finanšu riska vadības mērķus un politiku, t.sk. politiku attiecībā uz katru nozīmīgu tādu prognozēto nākotnes darījuma veidu, kuram tiek piemērota riska ierobežošanas uzskaitē;

9.9.2. pakļautību tirgus riskam, kredītriskam un likviditātes (naudas plūsmas) riskam;

9.10. norāda informāciju par visiem svarīgiem notikumiem no pārskata gada beigām līdz gada pārskata (konsolidētā gada pārskata) apstiprināšanas dienai, kas nozīmīgi finansiālā stāvokļa un darbības rezultātu izpratnei;

9.11. sniedz priekšlikumus par peļņas sadali, dividenžu lielumu, ņemot vērā arī pārskata periodā aprēķinātās un izmaksātās ārkārtas dividendes, vai zaudējumu segšanu.

10. Papildus šo noteikumu 9. punktā minētajam ieguldījumu pārvaldes sabiedrības vadības (grupas mātes sabiedrības vadības) ziņojumā norāda pārvaldījumā esošo ieguldījumu fondu nosaukumus un fondu veidus, kā arī informāciju par privāto pensiju fondu izveidoto pensiju plānu, valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu un individuālo klientu finanšu instrumentu portfeļu pārvaldi un apmēru, kā arī informāciju par ieguldījumu konsultāciju sniegšanu.

11. Paziņojumā par vadības (grupas mātes sabiedrības vadības) atbildību norāda:

11.1. ka vadībai (grupas mātes sabiedrības vadībai) ir pienākums saskaņā ar Latvijas Republikā spēkā esošo normatīvo aktu prasībām sagatavot finanšu pārskatus (konsolidētos finanšu pārskatus), kas skaidri un patiesi atspoguļo bankas (grupas) finansiālo stāvokli pārskata gada beigās, kā arī tās pārskata gada darbības rezultātus un naudas plūsmu;

11.2. ka vadība (grupas mātes sabiedrības vadība) atbild par atbilstošas grāmatvedības kārtošānu, par bankas (grupas) līdzekļu saglabāšanu, kā arī par krāpšanas un citas negodīgas darbības novēršanu;

11.3. vai finanšu pārskati (konsolidētie finanšu pārskati) sagatavoti saskaņā ar konsekventi lietotajiem Starptautiskajiem Finanšu pārskatu standartiem;

11.4. vai vadības (grupas mātes sabiedrības vadības) lēmumi un pieņēmumi par finanšu pārskatu (konsolidēto finanšu pārskatu) sagatavošanu ir bijuši piesardzīgi un saprātīgi.

12. Ja kāds padomes vai valdes loceklis uzskata, ka gada pārskats (konsolidētais gada pārskats) nav apstiprināms, vai arī izvirza iebildumus, kurus viņš grib paziņot sapulcei, tas īpaši jānorāda paziņojumā par vadības atbildību.

III. Nefinanšu paziņojums (konsolidētais nefinanšu paziņojums)

13. Kredītiestāde tās vadības (grupas mātes sabiedrības vadības) ziņojumā iekļauj nefinanšu paziņojumu (konsolidēto nefinanšu paziņojumu), ja tā divus gadus pēc kārtas (gan kārtējā, gan iepriekšējā pārskata gadā) atbilst šādiem kritērijiem:

13.1. vidējais darbinieku skaits kredītiestādē (grupā) pārsniedz 500;

13.2. aktīvu kopsumma bilances datumā pārsniedz (konsolidācijas līmenī) 20 miljonus *euro* vai gada neto apgrozījums pārsniedz (konsolidācijas līmenī) 40 miljonus *euro*. Neto apgrozījumu nosaka, summējot 29.1., 29.3., 29.4., 29.7. un 29.11. postenī uzrādītās vērtības un citu peļņu vai zaudējumus no darījumiem ar tirdzniecības portfelī iekļautajiem finanšu instrumentiem. Tirdzniecības portfelis šo noteikumu izpratnē atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Regulas (ES) Nr. 575/2013 par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (tālāk tekstā – Regula Nr. 575/2013) 4. panta 1. punkta 86. apakšpunktā noteiktajam.

14. Kredītiestāde (grupa), kas atbilst šo noteikumu 13. punktā minētajiem kritērijiem, var izdarīt izvēli neiekļaut kredītiestādes vadības (grupas mātes sabiedrības vadības) ziņojumā nefinanšu paziņojumu (konsolidēto nefinanšu paziņojumu), bet sagatavot atsevišķu nefinanšu paziņojumu, kurā sniedz informāciju atbilstoši šajā nodaļā minētajam, un to publicēt kopā ar kredītiestādes vadības (grupas mātes sabiedrības vadības) ziņojumu kā gada pārskata (konsolidētā gada pārskata) sastāvdaļu.

15. Ja kredītiestāde (grupa), kas atbilst šo noteikumu 13. punktā minētajiem kritērijiem, nefinanšu paziņojumu (konsolidēto nefinanšu paziņojumu) ir iekļāvusi kredītiestādes vadības (grupas mātes sabiedrības vadības)

ziņojumā vai to sagatavojusi kā šo noteikumu 14. punktā minēto atsevišķo nefinanšu paziņojumu, tā ir atbrīvota no šo noteikumu 9.4. punktā minēto nefinanšu rādītāju sniegšanas un analīzes vadības (grupas mātes sabiedrības vadības) ziņojumā.

16. Kredītiestāde, kas ir meitas sabiedrība, ir atbrīvota no pienākuma sagatavot nefinanšu paziņojumu, ja tajā sniedzamā informācija (gan par šo kredītiestādi, gan tās meitas sabiedrībām) ir iekļauta attiecīgās kredītiestādes mātes sabiedrības konsolidētajā vadības ziņojumā vai atsevišķā dokumentā, kas ietilpst mātes sabiedrības konsolidētajā gada pārskatā, kurš sagatavots, ņemot vērā šajā nodaļā minēto. Kredītiestāde, kas ir mātes sabiedrība un vienlaikus citas sabiedrības meitas sabiedrība, ir atbrīvota no pienākuma sagatavot konsolidēto nefinanšu paziņojumu, ja tajā sniedzamā informācija (gan par šo mātes sabiedrību, gan tās meitas sabiedrībām) ir iekļauta attiecīgās kredītiestādes mātes sabiedrības konsolidētajā vadības ziņojumā vai atsevišķā dokumentā, kas ietilpst attiecīgās kredītiestādes mātes sabiedrības konsolidētajā gada pārskatā, kurš sagatavots, ņemot vērā šajā nodaļā minēto.

17. Cik nepieciešams, lai iegūtu izpratni par kredītiestādes (grupas) attīstību, darbības rezultātiem, finansiālo stāvokli un tās darbības ietekmi, nefinanšu paziņojumā (konsolidētajā nefinanšu paziņojumā) sniedz informāciju vismaz par vides, sociālajiem un ar darbiniekiem saistītajiem jautājumiem, kā arī par cilvēktiesību ievērošanu un pretkorupcijas un kukuļošanas novēršanas pasākumiem (tālāk tekstā – korporatīvās sociālās atbildības jomas), t.sk.:

17.1. kredītiestādes (grupas) komercdarbības modeļa īsu aprakstu, kas ietver vispārīgu informāciju par kredītiestādes (grupas) galvenajiem saimnieciskās darbības veidiem un ģeogrāfiskajiem tirgiem, sadarbības partneriem, klientiem, svarīgākajiem izmantojamajiem resursiem, izdevumu un ienākumu plūsmu un citu tās darbību raksturojošu informāciju;

17.2. aprakstu par politikām, kuras īsteno kredītiestāde (grupa) attiecībā uz korporatīvās sociālās atbildības jomām, t.sk. aprakstu par to, kādas uzticamības pārbaudes (*due diligence*) procedūras ir ieviestas;

17.3. aprakstu par šo noteikumu 17.2. punktā minēto politiku īstenošanas rezultātiem;

17.4. informāciju par galvenajiem ar korporatīvās sociālās atbildības jomām saistītajiem riskiem, kuri raksturīgi kredītiestādes (grupas) darījumiem, t.sk., kad tas ir būtiski un samērīgi, informāciju par riskiem, kas izriet no tās darbības ietvaros noslēgtajiem tiesiskajiem darījumiem vai sniegtajiem pakalpojumiem un var radīt negatīvas sekas korporatīvās sociālās atbildības jomās, un par to, kā šādi riski tiek pārvaldīti;

17.5. galvenos attiecīgās kredītiestādes (grupas) un tās nozares darbību raksturojošos nefinanšu rādītājus.

18. Nefinanšu paziņojumā (konsolidētajā nefinanšu paziņojumā) iekļauj arī atsauces uz finanšu pārskatos (konsolidētajos finanšu pārskatos) uzrādītajām summām un papildu skaidrojumus par tām, ja finanšu pārskatos (konsolidētajos finanšu pārskatos) uzrādītās summas attiecas uz kādu no korporatīvās sociālās atbildības jomām.

19. Lai sniegtu informāciju par korporatīvās sociālās atbildības jomām, kredītiestāde (grupa) var izmantot Latvijas Republikas vai Eiropas Savienības izdotajos dokumentos iekļautās pamatnostādnes vai ieteikumus (piemēram, vides aizsardzību reglamentējošajos normatīvajos aktos minēto par brīvprātīgu piedalīšanos Eiropas Kopienas vides vadības un audita sistēmā atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 25. novembra Regulai (EK) Nr. 1221/2009, ar ko organizācijām atļauj brīvprātīgi piedalīties kopienas vides vadības un audita sistēmā) vai citu starptautisko organizāciju izdotajos dokumentos (piemēram, Apvienoto Nāciju Organizācijas Globālajā līgumā, Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas pamatnostādnēs daudznacionālajiem uzņēmumiem, Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas rokasgrāmatā par pretkorupcijas standartiem, Starptautiskās